

Procedury postępowania
w sytuacjach zagrożenia
dzieci i młodzieży
demoralizacją i przestępczością
w Szkole Podstawowej
w Maszkowicach

OPRACOWANIE:
mgr Agata Gromala,
mgr Ewelina Żyła

Procedury postępowania w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży demoralizacją i przestępczością w Szkole Podstawowej w Maszkowicach

ZASADY OGÓLNE:

1. Postępowanie w sytuacjach kryzysowych z udziałem ucznia, powinno być prowadzone w możliwie najszybszym czasie i przy zapewnieniu bezpieczeństwa psychofizycznego ucznia.
2. Uczeń i jego rodzice mają prawo do pełnej informacji o sytuacji i podjętych przez szkołę działaniach ich dotyczących.
3. Osobą odpowiedzialną na terenie szkoły za respektowanie praw ucznia jest Dyrektor Szkoły. Osobą odpowiedzialną za monitorowanie respektowania praw ucznia jest pedagog.
4. Uczniowie wykraczający poza normy i zasady zachowania akceptowane w szkole ponoszą sankcje przewidziane w Regulaminie szkoły oraz w Statucie.

O obowiązujących procedurach w sytuacjach zagrożenia wychowawcy informują rodziców na spotkaniach z rodzicami oraz uczniów podczas godzin wychowawczych. Rodzice dokumentują fakt zapoznania się z procedurami poprzez złożenie oświadczeń i podpisów w dokumentacji szkoły. Poniższe procedury są dostępne w pokoju nauczycielskim szkoły, oraz publikowane są w serwisie internetowym szkoły.

I. NIEPOPRAWNE ZACHOWANIA UCZNIĄ W SZKOLE:

1. Znieważanie innych uczniów, ich rodziców, nauczyciela lub innych pracowników szkoły.
2. Uniemożliwianie prowadzenia zajęć.
3. Fałszowanie dokumentów (usprawiedliwień, ocen, itp.).
4. Celowe niszczenie lub kradzież mienia szkolnego lub prywatnego.
5. Wagarowanie.
6. Chuligaństwo – wszczynanie bójek, awantur, używanie wulgarnego słownictwa, wyłudzenie pieniędzy lub innych rzeczy, psychiczne i fizyczne znęcanie się nad innymi.

7. Posiadanie, handel i używanie środków odurzających i narkotyków.
8. Palenie papierosów, spożywanie napojów alkoholowych.
9. Odmowę udziału w reprezentacji szkoły, jeśli został do tego wyznaczony.
10. Stosowanie cyberprzemocy.

II. RODZAJE KAR:

- upomnienie lub nagana udzielona przez nauczyciela, pedagoga – ustnie,
- upomnienie lub nagana udzielona przez nauczyciela, pedagoga – na piśmie do zeszytu uwag,
- rozmowa dyscyplinująca z wychowawcą i pedagogiem szkolnym w obecności rodziców,
- wykluczenie z uczestnictwa w wycieczkach wyjazdowych, imprezach klasowych i szkolnych,
- drobne prace porządkowe na rzecz szkoły, ustalone w porozumieniu z rodzicami ucznia.

III. SYSTEM REAGOWANIA:

- należy reagować na każdą sytuację, w której występuje agresja i przemoc – brak reakcji komunikuje uczniom, że mają prawo się tak zachowywać,
- doraźne sytuacje wymagają szybkiej i zdecydowanej interwencji,
- ważne jest wykazanie troski o ucznia (dotyczy to zarówno ofiary jak i sprawcy),
- nie należy potępiać ucznia, ale wskazać na złe zachowania, jasno wyrażać brak zgody na stosowanie agresji i przemocy,
- każdą sytuację należy wnikliwie rozpatrywać,
- konieczne jest współdziałanie z innymi nauczycielami i pracownikami szkoły oraz udzielanie sobie nawzajem wsparcia.

IV. FORMY DOKUMENTOWANIA INTERWENCJI:

1. Wpisy do dziennika np.: termin i forma powiadomienia rodziców, opiekunów.
2. Wpisy do zeszytu uwag.
3. Wpis do dziennika pedagoga szkolnego.
4. Indywidualne karty obserwacji ucznia.
5. Kontrakty zawierane z uczniem, rodzicami (opiekunami).
6. Każdorazowe sporządzanie notatki ze spotkania.

Procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach trudnych

Działania interwencyjne:

I. W PRZYPADKU UZYSKANIA INFORMACJI, ŻE UCZEŃ, KTÓRY NIE UKOŃCZYŁ 18 LAT, UŻYWA ALKOHOLU LUB INNYCH ŚRODKÓW W CELU WPROWADZENIA SIĘ W STAN ODURZENIA, UPRAWIA NIERZĄD BĄDŹ PRZEJAWIA INNE ZACHOWANIA ŚWIADCZĄCE O DEMORALIZACJI, NAUCZYCIEL POWINIEN PODJĄĆ NASTĘPUJĄCE KROKI:

1. Przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły.
3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz uczniem w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział w programie terapeutycznym.
4. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (specjalistę ds. nieletnich).
5. Podobnie w sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach tych instytucji.

II. W PRZYPADKU, GDY NAUCZYCIEL PODEJRZEWA, ŻE NA TERENIE SZKOŁY ZNAJDUJE SIĘ UCZEŃ BĘDĄCY POD WPŁYWEM ALKOHOLU LUB NARKOTYKÓW, POWINIEN PODJĄĆ NASTĘPUJĄCE KROKI:

1. Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.
2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.

3. Wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielania pomocy medycznej.
4. Zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice/opiekunowie odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszy policji decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły/placówki.
5. Dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu odmawiają przyjsia do szkoły, a jest on agresywny bądź swoim zachowaniem daje powód do zagrożenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób.
6. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych – na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców/opiekunów oraz sąd rodzinny, jeżeli uczeń nie ukończył 18 lat.
7. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym policji (specjalisty ds. nieletnich) lub sądu rodzinnego.
8. Spożywanie alkoholu na terenie szkoły przez ucznia, który ukończył 17 lat, stanowi wykroczenie z art. 43 1 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Należy o tym fakcie powiadomić policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.

III. W PRZYPADKU, GDY NAUCZYCIEL ZNAJDUJE NA TERENIE SZKOŁY SUBSTANCJĘ PRZYPOMINAJĄCĄ WYGLĄDEM NARKOTYK, POWINIEN PODJĄĆ NASTĘPUJĄCE KROKI:

1. Nauczyciel, zachowując środki ostrożności, zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
2. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, wzywa policję.
3. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia. W przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, innych niebezpiecznych substancji lub przedmiotów należy

zapewnić bezpieczeństwo przebywającym na terenie szkoły osobom, uniemożliwić dostęp osób postronnych do tych przedmiotów i wezwać policję – tel. 997 lub 112.

IV. W PRZYPADKU, GDY NAUCZYCIEL PODEJRZEWA, ŻE UCZEŃ POSIADA PRZY SOBIE SUBSTANCJĘ PRZYPOMINAJĄCĄ NARKOTYK, POWINIEN PODJĄĆ NASTĘPUJĄCE KROKI:

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani plecaka ucznia – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.
2. O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.
3. W przypadku gdy uczeń mimo wezwania odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości plecaka, dyrektor szkoły wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.
4. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami. W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego poprzez ucznia, który nie ukończył 17 lat, należy zawiadomić policję lub sąd rodzinny,

V. POSTĘPOWANIE WOBEC UCZNIĄ – SPRAWCY CZYNU KARALNEGO LUB PRZESTĘPSTWA:

1. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły.
2. Ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
3. Przekazanie sprawcy (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę.
4. Powiadomienie rodziców ucznia sprawcy.
5. Niezwłoczne powiadomienie policji w przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała itp.) lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana.

6. Zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa i przekazanie ich policji (np. sprawca rozboju na terenie szkoły używa noża i uciekając porzuca go lub jakiś przedmiot pochodzący z kradzieży).

VI. POSTĘPOWANIE NAUCZYCIELA WOBEC UCZNIA, KTÓRY STAŁ SIĘ OFIARĄ CZYNU KARALNEGO:

1. Udzielenie pierwszej pomocy przedmedycznej bądź zapewnienie jej udzielenia poprzez wezwanie lekarza, w przypadku kiedy ofiara doznała obrażeń.
2. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły.
3. Powiadomienie rodziców ucznia.
4. Niezwłoczne wezwanie policji, w przypadku kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

VII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU POWTARZAJĄCYCH SIĘ NIEUSPRAWIEDLIWIONYCH NIEOBECNOŚCI UCZNIA:

1. Wychowawca telefonicznie powiadamia rodziców/opiekunów prawnych ucznia o nieobecności w celu ustalenia jej przyczyny. Odnotowuje ten fakt w dzienniku lekcyjnym.
2. Wychowawca na wniosek rodzica/opiekuna usprawiedliwia nieobecność ucznia w szkole (o ile nie minął ustalony termin na jej usprawiedliwienie).
3. Wychowawca pozostawia w dzienniku szkolnym nieobecność nieusprawiedliwioną, jeżeli rodzic nie wiedział o nieobecności ucznia.
4. Dyrektor szkoły, gdy nie ma kontaktu z rodzicami ucznia, wysyła pisemne zawiadomienie do rodziców/opiekunów prawnych ucznia informujące o nieobecności ucznia w szkole, a więc nierealizowaniu przez niego obowiązku szkolnego lub nauki i wyznacza im termin wizyty w szkole.
5. Wychowawca w przypadku powtarzających się nieusprawiedliwionych nieobecności ucznia, powiadamia o tym pedagoga/psychologa szkolnego.
6. Dyrektor szkoły w obecności pedagoga i wychowawcy, rozmawia z rodzicami/opiekunami prawnymi ucznia. Omawia możliwe konsekwencje jeśli uczeń nie będzie realizował obowiązku szkolnego.
7. Dyrektor szkoły - w przypadku dalszych nieobecności - stosuje wobec ucznia kary przewidziane w statucie szkoły.

8. Jeżeli, mimo podjętych działań, uczeń nadal wagaruje, dyrektor powiadamia pisemnie kolejno:

- kuratora zawodowego, jeżeli uczeń jest pod kuratelą,
- policję - wydział nieletnich.

VIII. W PRZYPADKU, GDY NAUCZYCIEL (INNY PRACOWNIK SZKOŁY) ZAUWAŻY, ŻE UCZEŃ PALI PAPIEROSY:

1. Informuje o tym wychowawcę klasy lub pedagoga.
2. Wychowawca (w porozumieniu z pedagogiem) wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im informację o fakcie palenia papierosów przez dziecko. Rozmowa odbywa się w obecności pedagoga lub dyrektora szkoły. Rodzic zobowiązuje się do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. Z przeprowadzonej rozmowy sporządza się notatkę, która podpisują wszyscy uczestnicy spotkania.
3. Pedagog przeprowadza rozmowę profilaktyczną - ostrzegawczą z uczniem.
4. Uczeń zobowiązuje się do niepalenia papierosów oraz pisze wypracowanie na temat szkodliwości palenia papierosów.
5. W przypadku ponownego palenia papierosów decyzją dyrektora szkoły, uczeń może być zawieszony w prawach ucznia (np. zakaz udziału w dyskotecie).

IX. PROCEDURY POSTPOWANIA W PRZYPADKU STWIERDZENIA DEWASTACJI MIENIA SZKOLNEGO:

1. Nauczyciel, który uzyska informację o dewastacji lub stwierdzi dewastację mienia przez ucznia, ustala okoliczności zdarzenia na podstawie rozmowy z osobą informującą o zaistniałym fakcie oraz dokonuje oglądu sytuacji w miejscu zaistnienia szkody.
2. Informuje o fakcie dyrektora szkoły.
3. Podejmuje próbę ustalenia sprawcy, w uzasadnionych przypadkach dyrektor powiadamia policję.
4. W przypadku nie budzącym wątpliwości co do ustalenia sprawcy szkody, wychowawca lub dyrektor wzywa do szkoły jego rodziców.
5. Za wszelkie poniesione straty przez szkołę koszty ponosi rodzic (prawny opiekun).

X. PROCEDURA POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI W PRZYPADKU OSOBY OBCEJ NA TERENIE SZKOŁY:

1. Każdy, kto nie jest aktualnie uczniem bądź pracownikiem szkoły jest osobą obcą.
2. Każdy pracownik szkoły ma prawo żądać informacji o celu pobytu takiej osoby.
3. W przypadku, gdy osoba obca kieruje się do nauczyciela przedmiotowego, należy skierować ją w pobliże pokoju nauczycielskiego i poinformować o godzinie rozpoczęcia najbliższej przerwy śródlekcyjnej.
4. W innych wypadkach należy kierować do dyrektora szkoły, pedagoga szkolnego,
5. W przypadku, gdy osoba obca odmawia podania celu wizyty, zachowuje się agresywnie bądź stwarza zagrożenie dla osób przebywających w szkole, należy podjąć próbę wyprowadzenia jej z terenu szkoły. Przy odmowie wyjścia należy wezwać pomoc i zawiadomić policję. O sytuacji niezwłocznie powinna zostać poinformowana dyrekcja szkoły.

XI. PROCEDURA KORZYSTANIA Z TELEFONÓW KOMÓRKOWYCH I INNYCH URZĄDZEŃ ELEKTRYCZNYCH NA TERENIE SZKOŁY:

1. Uczniowi zabrania się przynoszenia do szkoły urządzeń techniczno-elektronicznych nie związanych z procesem dydaktycznym typu: telefony komórkowe, odtwarzacze dźwięku i obrazu oraz urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk, itp.
2. Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za zaginięcie lub kradzież telefonu komórkowego oraz zniszczenie telefonu.
3. Naruszenie przez ucznia zasad używania telefonów komórkowych lub innych urządzeń na terenie szkoły powoduje zabranie telefonu do „depozytu” – aparat odbiera rodzic/ prawny opiekun ucznia po uprzednim zawiadomieniu rodzica/prawnego opiekuna przez wychowawcę.

XII. PROCEDURA POSTĘPOWANIE NAUCZYCIELI NA WYPADEK NIEWŁAŚCIWEGO ZACHOWANIA SIĘ UCZNIÓW WOBEC NAUCZYCIELI I INNYCH PRACOWNIKÓW SZKOŁY:

1. Zniewaga – art.216 kk to zachowanie wyrażające pogardę dla innej osoby wyrażoną w postaci epitetu słownego, pismem, wizerunkiem, obelżywym gestem, działaniem bądź zaniechaniem – ściganie odbywa się z oskarżenia prywatnego.
2. Naruszenie nietykalności cielesnej – art.217 kk – uderzenie, kopnięcie, popchnięcie, oplucie, przewrócenie, rzucenie jakimś przedmiotem, oblanie wodą - ściganie odbywa się z oskarżenia prywatnego.

3. Zniesławienie - art.212 kk to poniżenie w opinii publicznej lub narażenie na utratę zaufania potrzebnego dla danego stanowiska np. niekompetencja, utrata zdolności do wykonywania zawodu, alkoholizm, uzależnienie od środków psychoaktywnych, cechy charakteru, umysłu, zdolności lub ich brak, stan fizyczny itp. – ściganie odbywa się z oskarżenia prywatnego.

4. Zmuszanie do określonego zachowania – art. 191 kk to użycie wobec osoby przemocy fizycznej (przytrzymanie, wypchnięcie z pomieszczenia, nie wpuszczenie do pomieszczenia) albo groźby bezprawnej w celu zmuszenia osoby do określonego zachowania, zaniechania lub znoszenia - niezgodnego z wolą tej osoby – ściganie następuje z urzędu.

5. Groźba karalna – art. 190 kk – to groźenie innej osobie popełnieniem przestępstwa na jej szkodę, lub na szkodę osób jej najbliższych. Groźba może być kierowana przeciwko osobie-pobicie, zabicie, okaleczenie, fałszywe oskarżenie itp. lub przeciwko mieniu osoby – zniszczenie samochodu, spalenie domu, wybite szyb w mieszkaniu – ściganie następuje na wniosek pokrzywdzonego:

- w przypadku niewłaściwego zachowania ucznia wobec nauczyciela lub innego pracownika szkoły, pokrzywdzony zgłasza ten fakt wychowawcy klasy, pedagogowi szkolnemu lub dyrekcji szkoły,
- wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im zaistniałą sytuację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem w ich obecności. Zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, zadośćuczynienia i przeproszenia nauczyciela lub innego pracownika szkoły na forum wszystkich uczniów szkoły, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem,
- z przeprowadzonej rozmowy sporządza notatkę, którą podpisują wszyscy uczestnicy spotkania,
- w przypadku niestawienia się rodziców/prawnych opiekunów do szkoły na pisemne wezwanie dyrektora, dyrektor zawiadamia policję lub sąd rodzinny, celem podjęcia działań zmierzających do zdiagnozowania przyczyn niemożliwości rozwiązania problemu,
- w sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkanie z pedagogiem, itp.) a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia policję lub sąd rodzinny. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji,

- w poważnych przypadkach obowiązują procedury postępowania obowiązujące w przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu lub przestępstwa ściganego na wniosek poszkodowanego nauczyciela lub innego pracownika szkoły.

XIII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELA Z UCZNIEM SPRAWIAJĄCYM PROBLEMY WYCHOWAWCZE:

1. Po zwróceniu uwagi uczniowi i reakcji na jego zachowanie nauczyciel lub pracownik szkoły sporządza każdorazowo notatkę służbową /załącznik nr 1/. Notatkę przekazuje wychowawcy.
2. Pedagog we współpracy z wychowawcą klasy przeprowadza diagnozę problemów wychowawczych ucznia.
3. Wychowawca rozmawia z uczniem maksymalnie 3 razy w sprawie tego samego niewłaściwego zachowania. W rozmowie może uczestniczyć nauczyciel, który problem zgłosił. Po trzeciej rozmowie i braku poprawy wychowawca kontaktuje się z rodzicami. Prosi o przybycie poprzez:
  - za pierwszym razem wpisuje wezwanie do dzienniczka,
  - drugie wezwanie odbywa się drogą telefoniczną,
  - trzecie wezwanie przez list polecony /załącznik nr 2/.
4. Z rozmowy z rodzicem wychowawca sporządza notatkę opatrzoną pieczętą szkoły i podpisami rozmówców. Rozmowa może być prowadzona w obecności pedagoga. W notatce zapisuje się ustalenia z rodzicami /załącznik nr 3/.
5. W tej samej sprawie mogą się odbyć trzy spotkania z rodzicem.
6. Wychowawca występuje do rodziców o zgodę na przeprowadzenie badań w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Starym Sączu, rzetelnie informując rodzica o znaczeniu opinii w dalszej edukacji ucznia.
7. W przypadku braku zgody rodzica na przeprowadzenie badań w poradni, a dotyczącego ucznia zagrażającego bezpieczeństwu innych, nauczyciel postępuje zgodnie z procedurą dotyczącą postępowania z uczniem agresywnym.
8. W przypadku niestawienia się rodzica na spotkanie z wychowawcą, pedagog na polecenie dyrektora ponawia wezwanie rodzica listem poleconym /załącznik nr 4/. Jeśli rodzic nie stawia się na wezwanie sprawa zostaje zgłoszona do odpowiednich instytucji (Kurator Rodzinny dziecka, Sąd Rodzinny, Policja, MOPS) z tytułu zaniedbania opieki nad dzieckiem.

9. W sytuacjach tego wymagających na polecenie dyrektora szkoły (Kurator Rodzinny dziecka, Sąd Rodzinny, Policja, GOPS) wychowawca, pedagog, sporządza ogólną charakterystykę ucznia /załącznik nr 5/ w 2 egzemplarzach:

- ogólne zachowanie ucznia na tle zespołu,
- sytuacja rodzinna dziecka,
- postępy w nauce,
- zaangażowanie w życie klasy.

10. Rozmowa dyrektora z rodzicem odbywa się w obecności wychowawcy. Z rozmowy sporządza się notatkę. Z uczniem i rodzicem zostaje podpisany kontrakt za przestrzeganie kontraktu odpowiedzialne są strony w zawartym kontrakcie. W przypadku braku poprawy zachowania dyrektor kieruje sprawę do odpowiednich instytucji (Kurator Rodzinny dziecka, Sąd Rodzinny, Policja, GOPS).

11. Wyjątek stanowią zachowania określone w Procedurach postępowania nauczycieli i metod współpracy szkół z Policją:

- bójka z narażeniem zdrowia i życia,
- kradzież,
- dewastacja mienia szkoły,
- znęcanie się fizyczne i psychiczne,
- alkohol, narkotyki.

XIV. PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH ZACHOWANIA AGRESYWNEGO ZE STRONY UCZNIÓW:

1. W przypadku zauważenia agresywnego zachowania ucznia nauczyciel powiadamia wychowawcę klasy o zaistniałym fakcie.

2. Wychowawca klasy:

- przeprowadza rozmowę z uczniem, uświadamiając mu nieodpowiednie zachowanie,
- zwraca się z pisemną prośbą o zgłoszenie się rodzica (prawnego opiekuna) do szkoły,
- informuje rodziców ucznia o jego agresywnym zachowaniu, zwracając uwagę na przeprowadzenie przez rodziców rozmowy z dzieckiem na temat przestrzegania praw człowieka, budowania pozytywnych relacji międzyludzkich,
- wraz z pedagogiem szkolnym analizują przyczyny zaburzonego zachowania ucznia, pomagając rodzicom w doborze metod wychowawczych,
- odnotowuje fakt przeprowadzonej rozmowy w dzienniku zajęć, który podpisują rodzice.

3. W przypadku utrzymywania się nieprawidłowych relacji ucznia z rówieśnikami (pobicia, zaczepianie itp.), wychowawca, pedagog szkolny w porozumieniu z rodzicami dziecka kieruje je na badania psychologiczne, w celu otrzymania dalszych wskazówek dot. prowadzenia ucznia.

4. W sytuacji, kiedy uczeń w dalszym ciągu stwarza zagrożenie dla innych uczniów, pedagog szkolny w porozumieniu z dyrektorem szkoły i wychowawcą ucznia kieruje wniosek do Sądu Rejonowego, Wydział Rodzinny i Nieletnich w Nowym Sączu o zastosowanie środka wychowawczego zapobiegającego demoralizacji ucznia.

XV. PROCEDURA POSTĘPOWANIA WOBEC UCZNIA Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI, KTÓRY ZACHOWUJE SIĘ AGRESYWNIE W STOSUNKU DO INNYCH LUB SIEBIE:

1. Nauczyciel informuje o zaistniałym fakcie lub zdarzeniach wychowawcę klasy i pedagoga/psychologa szkolnego, a następnie niezwłocznie wraca na zajęcia.

2. Wychowawca lub pedagog/psycholog informuje o zdarzeniu dyrektora/wicedyrektora szkoły.

3. Jeżeli stan ucznia/uczniów wskazuje na zagrożenie zdrowia lub życia, dyrektor/ lub pedagog wzywa lekarza.

4. Wychowawca klasy i pedagog przeprowadzają rozmowy z poszkodowanym uczniem, o ile taki był, oraz ewentualnymi świadkami.

5. W razie potrzeby wychowawca klasy lub pedagog zawiadamia i wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) chorego ucznia i ewentualnego poszkodowanego.

6. Jeśli rodzice/opiekunowie prawni współpracują ze szkołą, ustala się działania wobec chorego ucznia (takie jak np. wizyta u lekarza, rozmowy z wychowawcą i pedagogiem, terapia psychologiczna, monitoring zachowania prowadzony przez wychowawcę i zespół klasowy), wobec poszkodowanego (rozmowy z wychowawcą i pedagogiem, terapia psychologiczna, zadośćuczynienie) i świadków (rozmowy wychowawcze).

7. Jeśli rodzice/opiekunowie prawni chorego ucznia nie współpracują ze szkołą lub podjęte działania są nieskuteczne, chory jest nieletni, a akty agresji są częste, to dyrektor zawiadamia sąd rodzinny i nieletnich.

XVI. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU CYBERPRZEMOCY I STALKINGU:

Do zjawisk związanych z cyberprzemocą i stalkingiem zalicza się:

- robienie zdjęć innym osobom telefonem komórkowym bez zgody rodziców/opiekunów prawnych,
- wstawianie zdjęć osób zarejestrowanych na fotografii bez ich zgody, a szczególnie przy ich wyraźnym sprzeciwie,
- włamania na pocztę elektroniczną, strony internetowe, kradzież treści zamieszczonych na prywatnych stronach internetowych,
- stalking (nękanie przy pomocy Internetu, telefonów komórkowych),
- groźby i znieważania wysyłane za pomocą Internetu lub telefonów komórkowych,
- umieszczanie wulgarnych treści w Internecie, publikacja ich w miejscach masowego dostępu dzieci i młodzieży,
- bezprawne wykorzystywanie informacji,
- uwodzenie i treści pornograficzne w Internecie.

W przypadku zaistnienia w szkole sytuacji związanych z cyberprzemocą lub stalkingiem, wprowadza się następujące procedury postępowania:

1. Ujawnienie przypadku cyberprzemocy lub stalkingu (zgłoszenie przez uczniów, rodziców, świadków zdarzenia, nauczycieli). Stworzenie warunków do bezpiecznego zgłoszenia zdarzenia karalnego (zapewnienie anonimowości osobie zgłaszającej, szczególnie dziecku).
2. O zdarzeniu informowany jest wychowawca klasy, w której zaistniała sytuacja cyberprzemocy/stalkingu.
3. Wychowawca przekazuje informację o zdarzeniu pedagogowi szkolnemu.
4. Wychowawca wraz z pedagogiem ustalają okoliczności zdarzenia oraz świadków.
5. W uzasadnionych przypadkach w procedurę włącza się nauczyciela informatyki, który pomaga zabezpieczyć dowody i/lub ustalić tożsamość sprawcy czynu.
6. Wszystkie dowody zastosowanej cyberprzemocy/stalkingu zbiera wychowawca wraz z pedagogiem.
7. Wychowawca/pedagog podejmuje działania na rzecz natychmiastowego przerwania aktu cyberprzemocy/stalkingu (np. zawiadomienie administratora serwisu w celu usunięcia materiału, żądanie natychmiastowego usunięcia wszystkich filmów ośmieszających z telefonu sprawcy itp.).
8. O zaistniałej sytuacji pedagog szkolny lub wychowawca informują dyrektora szkoły.

9. W przypadkach uzasadnionych dyrektor/pedagog przekazuje informacje o przestępstwie Policji.

10. W przypadku prowadzenia przez Policję na terenie szkoły czynności służbowych zgodnych z prawem, dyrektor ma obowiązek umożliwić ich wykonywanie.

11. Dyrektor udostępnia pomieszczenia, w których Policja może przeprowadzić rozmowę z uczniem, dokonać przeszukania przedmiotów należących do ucznia, z zachowaniem poufności i dobra dziecka. Czynności te wykonywane są w obecności dyrektora, wicedyrektora, pedagoga lub innego wyznaczonego nauczyciela.

12. Dyrektor szkoły informuje rodziców i w razie konieczności prosi o przybycie na miejsce.

- Gdy sprawcą jest uczeń szkoły, pedagog prowadzi rozmowę pozwalającą ustalić przyczyny dokonania cyberprzemocy/stalkingu. W uzasadnionych wypadkach należy udzielić sprawcy pomocy psychologiczno-pedagogicznej, celem uniknięcia na przyszłość podobnych zachowań.
- Kontakt z rodzicami/opiekunami prawnymi sprawcy celem omówienia zachowania dziecka, zapoznania z materiałem dowodowym oraz decyzją w sprawie dalszego postępowania i podjętych środków dyscyplinarnych wobec ich dziecka.
- Wobec sprawcy wyciąga się konsekwencje zgodne ze Statutem Szkoły.
- Uczeń, który dokonał cyberprzemocy/stalkingu jest monitorowany przez pedagoga i wychowawcę, celem zapobiegania aktom zemsty na osobach poszkodowanych.
- Jeśli sprawca jest nieznany, należy – o ile to możliwe - dokonać natychmiastowego przerwania aktu cyberprzemocy/stalkingu np. powiadamiając Policję.
- Wobec ofiary cyberprzemocy/stalkingu wychowawca podejmuje działania ochronne i wspierające. Zapewnia ucznia, że dobrze zrobił zgłaszając zdarzenie. Radzi, jak powinien postąpić, aby zapewnić sobie poczucie bezpieczeństwa i nie dopuścić do eskalacji prześladowania.
- Sytuacja dziecka, które padło ofiarą przemocy, musi być monitorowana, aby nie dopuścić do dalszych działań przemocowych lub odwetowych ze strony sprawcy. Podobnie należy postąpić w przypadku, gdy o zdarzeniu poinformowali świadkowie, a nie ofiara cyberprzemocy/stalkingu.
- Rodzice/opiekunowie prawni dziecka - ofiary winni być natychmiast poinformowani o sposobie rozwiązania sytuacji związanej z cyberprzemocą/stalkingiem.
- Z zaistniałego zdarzenia należy sporządzać przez cały czas wyjaśniania sprawy, notatki służbowe, w których zawarte będą daty i miejsca rozmów, personalia osób biorących

udział w wyjaśnianiu spraw, opisy przebiegu wydarzeń oraz podpisy świadków zdarzenia i wyjaśniania sprawy.

Podczas wyjaśniania sprawy nie należy dopuszczać do konfrontacji sprawcy z ofiarą celem zachowania poczucia bezpieczeństwa ofiary cyberprzemocy/stalkingu

XVII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PODEJRZENIA, ŻE UCZEŃ JEST OFIARĄ PRZEMOCY W RODZINIE:

1. Nauczyciel przyjmuje informację, zapewniając dyskrecję zgłaszającemu poprzez wysłuchanie go bez świadków. Zapisuje datę i godzinę zgłoszenia.
2. Nauczyciel informuje o zaistniałym fakcie lub zdarzeniach wychowawcę klasy lub/i dyrektora szkoły.
3. Wychowawca informuje pedagoga lub dyrektora, o ile nie zrobił tego nauczyciel.
4. Jeżeli stan ucznia wskazuje na zagrożenie jego zdrowia i życia, dyrektor lub pedagog/psycholog wzywa lekarza.
5. Dyrektor/wicedyrektor lub/i psycholog/pedagog, dbając o dyskrecję, przeprowadzają rozmowę z poszkodowanym, o ile jest to możliwe (gdzie i kiedy doszło do zdarzenia lub zdarzeń, jaka była ich częstotliwość).
6. Pedagog/psycholog zawiadamia lub/i wzywa do szkoły rodzica (prawnego opiekuna lub osobę z najbliższej rodziny) pokrzywdzonego, którego sprawa nie dotyczy.
7. Dyrektor podejmuje decyzję o wdrożeniu procedury „Niebieska Karta” i wyznacza pracownika, który ją przeprowadza.
8. Dyrektor niezwłocznie po wdrożeniu procedury zawiadamia przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego i przekazuje mu sporządzoną dokumentację pokrzywdzonego.
9. W przypadku osoby nieletniej dyrektor/wicedyrektor zawiadamia sąd rodzinny i nieletnich.

METODY WSPÓŁPRACY Z POLICJĄ

1. W ramach długofalowej pracy szkoła i Policja utrzymują stałą, bieżącą współpracę w zakresie profilaktyki zagrożeń.
2. Koordynatorami współpracy powinni być: pedagog szkolny oraz specjalista ds. nieletnich właściwej jednostki Policji.
3. Do współpracy ze szkołą zobowiązany jest także dzielnicowy, w rejonie którego znajduje się szkoła. Pracownicy szkoły wyznaczeni do współpracy z Policją, specjaliści ds. nieletnich

oraz dzielnicowi powinni wspólnie ustalić wzajemne zasady kontaktu, by móc na bieżąco wymieniać informacje i rozwiązywać problemy z bezpieczeństwem i dobrem uczniów.

4. W ramach współpracy Policji ze szkołą organizuje się:

- spotkania pedagogów szkolnych, nauczycieli, dyrektorów szkół z zaproszonymi specjalistami, podejmujące tematykę zagrożeń przestępczością oraz demoralizację dzieci i młodzieży w środowisku lokalnym,
- spotkania tematyczne młodzieży szkolnej z udziałem policjantów m.in. na temat odpowiedzialności nieletnich za popełnione czyny karalne, prawnych aspektów narkomanii, wychowania w trzeźwości itp. oraz sposobów unikania zagrożeń,
- informowanie Policji o zdarzeniach na terenie szkoły „wypełniających znamiona przestępstwa”, stanowiących zagrożenie dla życia i zdrowia uczniów oraz przejawach demoralizacji dzieci i młodzieży,
- udzielenie przez Policję pomocy szkole w rozwiązywaniu trudnych, mogących mieć podłoże przestępcze problemów, które zaistniały na terenie szkoły,
- wspólny – szkoły i Policji – udział w lokalnych programach profilaktyki związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom oraz zapobieganiem demoralizacji i przestępczości nieletnich,
- Policja powinna być wzywana do szkoły w sytuacjach, o których mowa w „Procedurach [...]” albo gdy wyczerpane zostaną środki możliwe do zastosowania przez szkołę w określonej sytuacji, w których obecność policji jest konieczna. Każda, dotycząca uczniów, wizyta policjanta w szkole, powinna być wcześniej zasygnalizowana dyrektorowi szkoły lub uzgodniona z innymi pracownikami szkoły.

ZAŁĄCZNIKI DO PROCEDURY NR XIII

ZAŁĄCZNIK NR I

.....
pieczęć szkoły

.....
Miejscowość, data

NOTATKA SŁUŻBOWA

Nauczyciel, funkcja .....

Data zdarzenia: .....

Osoby uczestniczące w zdarzeniu:

.....
.....
.....

Krótki opis sytuacji (zdarzenia): .....

.....
.....
.....
.....
.....

Wnioski, ustalenia: .....

.....
.....
.....

Działania, kroki podjęte przez nauczyciela: .....

.....
.....
.....

.....

data i podpis

ZAŁĄCZNIK NR 2

.....
pieczęć szkoły

.....
Miejscowość, data

Sz. P. Pani/Pan .....

Dyrektor Szkoły Podstawowej w Maszkowicach, uprzejmie prosi Panią/Pana o przybycie do szkoły w dniu..... celem przeprowadzenia rozmowy w sprawie .....

.....
.....
.....

W przypadku niemożności przybycia w ustalonym terminie, proszą o kontakt telefoniczny pod nr .....

.....
Podpis dyrektora

ZAŁĄCZNIK NR 3

.....
pieczęć szkoły

.....
Miejscowość, data

NOTATKA SŁUŻBOWA

ze spotkania z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia

1. Data sporządzenia notatki.....godzina.....

2. Imię i nazwisko rodzica/prawnego opiekuna .....

3. Imię i nazwisko ucznia.....klasa.....

4. Imię i nazwisko wychowawcy klasy:.....

5. Przedmiot sprawy: .....

5. Zwięzły opis treści sprawy z zał. nr 1:

.....
.....
.....
.....
.....

6. Wstępne ustalenia:

.....
.....

7. Przyjmuję do wiadomości informacje o trudnościach szkolnych córki/syna.

.....

.....
podpis nauczyciela

.....
podpis rodzica

ZALĄCZNIK NR 4

Pani/Pan

.....

Dyrektor Szkoły Podstawowej w Maszkowicach, wzywa Panią/Pana o przybycie do szkoły w dniu..... na godzinę ..... celem przeprowadzenia rozmowy w sprawie .....

.....

.....

Zarządzenie Dyrektora Szkoły Podstawowej w Maszkowicach
Nr 9/2018/19 z dnia 22 maja 2019r.

w sprawie:
procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży
demoralizacją i przestępczością

Podstawy prawne stosowanych procedur:

- Ustawa z dnia 7.09.1991r. o systemie oświaty wraz z aktami wykonawczymi,
- Ustawa z dnia 10.10.2016r. o postępowaniu w sprawach nieletnich,
- Ustawa z dnia 24.08.2015r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- Ustawa z dnia 23.02.2016r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- Ustawa z dnia 12.04.2016r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciw działaniu alkoholizmowi,
- Kodeks rodzinny i nieletnich,
- Kodeks karny i kodeks wykroczeń.

§ 1

Zarządzam wprowadzenie na terenie szkoły określonych procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży demoralizacją i przestępczością stanowiących załącznik Nr.1 do zarządzenia.

§ 2

W przypadku wystąpienia na terenie szkoły zagrożenia i sytuacji zagrożenia dzieci i młodzieży demoralizacją i przestępczością zaleca się zastosowanie właściwych do okoliczności procedur, stanowiących załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 22 maja 2019 r.